

Słowa ranią tak jak czyny

Mowa nienawiści

Czy kiedykolwiek zdarzyło się, że...

- ...wyzywałeś lub byłeś wyzywany z powodu ubioru lub wyglądu?
- ...byłeś świadkiem wyśmiewania z powodu odmiennego koloru skóry czy narodowości?
- ...doświadczyłeś pogardy ze strony innej osoby z powodu swojej płci?
- ...drwiłeś lub ktoś drwił z ciebie z powodu przekonań religijnych?

Co mówi prawo?

Rada Europy: „wszystkie formy ekspresji, które rozpowszechniają, podżegają, wspierają lub usprawiedliwiają nienawiść rasową, religijną, ksenofobię, antysemityzm lub inne formy nienawiści wynikające z nietolerancji, łącznie z nietolerancją wyrażoną za pomocą agresywnego nacjonalizmu i etnocentryzmu, dyskryminacją i wrogością wobec przedstawicieli mniejszości, imigrantów i osób obcego pochodzenia”

Polskie prawo: Art. 256 Kodeksu Karnego, § 6: „Kto publicznie (...) nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

Rasizm

Jest to pogląd, iż jakaś rasa człowieka jest lepsza lub gorsza od pozostałych. Obejmuje to np. nienawiść, pogardę czy niechęć wobec osób o innym kolorze skóry, innych rysach twarzy, innym pochodzeniu.

Ofiarami rasizmu padały szczególnie osoby czarnoskóre, ale także Azjaci, Romowie itp..

Homofobia

Jest to strach, niechęć i uprzedzenie wobec osób o orientacji homoseksualnej – czyli osoby, które preferują bycie w związku z kimś tej samej płci (mężczyzna z mężczyzną, kobieta z kobietą).

Takie osoby istnieją w każdym społeczeństwie i walczą o swoje prawo do szczęścia i do prowadzenia normalnego życia bez nienawiści i wrogości ze strony innych osób.

Islamofobia

Uprzedzenie oraz dyskryminowanie osób o religii muzułmańskiej.

Chociaż większość muzułmanów pochodzi z krajów arabskich, istnieje wiele islamskich społeczności również w Polsce (np. Tatarzy). Prześladowanie kogoś tylko ze względu na jego wierzenia religijne (nie tylko muzułmanów) jest również przejawem mowy nienawiści.

Antysemityzm

Jest to wrogość, niechęć i dyskryminacja w stosunku do Żydów i osób pochodzenia żydowskiego.

Nienawiść do Żydów była źródłem wielkich tragedii w historii (II wojna światowa, obozy koncentracyjne). Mimo że w Polsce pozostało niewielu Żydów, prawdopodobnie wielu Polaków ma wśród swoich przodków osoby pochodzenia żydowskiego.

Seksizm

Jest to niechęć bądź gorsze traktowanie kogoś ze względu na jego płeć.

Ofiarami seksizmu mogą być zarówno mężczyźni, jak i kobiety, jednak w historii wskutek seksizmu cierpiała przeważnie płeć damska.

Wyrażając przekonania o rzekomej niższości bądź wyższości mężczyzn lub kobiet, także stosujemy mowę nienawiści.

Poglądy i przekonania

Nienawiść, uprzedzenia i wrogość pojawiają się także w stosunku do osób o innych poglądach na kwestie polityczne, społeczne itp.

Debata publiczna w Polsce coraz bardziej opiera się na dzieleniu ludzi i wzniecaniu negatywnych emocji, czego skutkiem było m. in. zamordowanie prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza.

Przykłady mowy nienawiści

25 listopada 2017 roku w Katowicach podczas demonstracji grupa osób związanych z ruchami radykalnymi zawiesiła na szubienicach portrety europosłów, protestując przeciwko ich polityce. Jest to przykład podżegania nienawiści wśród ludzi poprzez odnośnienie się do karania śmiercią za poglądy inne od naszych.

Sprawą zajęła się prokuratura.

Przykłady mowy nienawiści

W 2015 roku w okolicy Bydgoszczy właściciel pubu wydał pracownikom ochrony polecenie, by nie wpuszczali do lokalu osób narodowości ukraińskiej. Uzasadniał to potrzebą zagwarantowania bezpieczeństwa klientom, gdyż uznał, że Ukraińcy stanowią dla nich zagrożenie z powodu agresywnego zachowania.

Choć właściciel lokalu ma prawo nie wpuszczać osób agresywnych, odmówienie komuś wstępu tylko ze względu na jego narodowość jest przykładem mowy nienawiści i dyskryminacji z powodu czyjegoś pochodzenia.

Przykłady mowy nienawiści

Internet jest miejscem, gdzie bardzo łatwo publicznie wygłosić swoją opinię, a złudne poczucie anonimowości może doprowadzić do tego, że niektóre wypowiedzi mogą być nieprzemyślane i mieć znamiona mowy nienawiści.

Prokuratora wszczęła wiele postępowań w sprawie rasistowskich, homofobicznych, antysemitowskich i innych nienawistnych wpisów na portalach takich jak Facebook lub na różnych forach. Takie wpisy często pojawiają się pod różnymi postami informującymi o wydarzeniach ważnych politycznie.

Skutki mowy nienawiści

W historii wielokrotnie zdarzało się, że nienawiść i uprzedzenie wobec określonych grup (narodowości, ras, religii) doprowadzało do wojen i tragedii na masową skalę.

Jednym z przykładów są hitlerowskie Niemcy, gdzie stosowanie mowy nienawiści wobec Żydów poskutkowało śmiercią 6 milionów osób pochodzenia hebrajskiego. Wielu z nich zginęło w obozach koncentracyjnych.

Ofiarą nienawiści ze strony nazistów padały też inne narody, m. in. Polacy.

Skutki mowy nienawiści

13-letni uczeń szkoły w Australii Tyrone Unsworth popełnił samobójstwo 22 października 2016 roku. Dzień przed swoją śmiercią wyznał przyjaciółce, że „dzieci w szkole powtarzają mi, żebym się zabił” i że obrzucają go różnymi wyzwiskami.

Tyrone interesował się dziewczęcymi rzeczami, pomagał koleżankom wybierać sukienki, rozwijała się u niego homoseksualna orientacja. Z tego powodu wielu innych uczniów nękało go i wyzywało, co jest przykładem mowy nienawiści na tle homofobii, która doprowadziła do tragedii.

Na jego pogrzeb przyszedł setki ludzi ubranych w tęcze barwy.

Skutki mowy nienawiści

W maju 2017 roku 16-letnia Dagmara Przybysz powiesiła się w szkolnej toalecie.

Dagmara żyła w Wielkiej Brytanii i chodziła do angielskiej szkoły. W liście pożegnalnym napisała, że inni „obgadują ją, ponieważ jest z Polski”. Skarżyła się także swoim bliskim, że jest wyzywana od „głupich Polek”.

Także my, Polacy, możemy paść ofiarą mowy nienawiści. Brak reakcji ze strony innych osób, które zdawały sobie sprawę i były świadkami nękania Dagmary, doprowadziło do jej tragicznej śmierci.

Skutki mowy nienawiści

13 stycznia 2019 w Gdańsku czasie uroczystości związanych z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, na scenę wtargnął mężczyzna i śmiertelnie ranił nożem prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza.

Podłożem czynu zamachowca była nienawiść wobec opcji politycznej reprezentowanej przez prezydenta Adamowicza.

To smutne wydarzenie stało się znakiem narastającej wrogości i podziałów politycznych w naszym kraju, czego przyczyną jest m. in. mowa nienawiści.

Jak radzić sobie z mową nienawiści?

Sposoby, metody, wskazówki

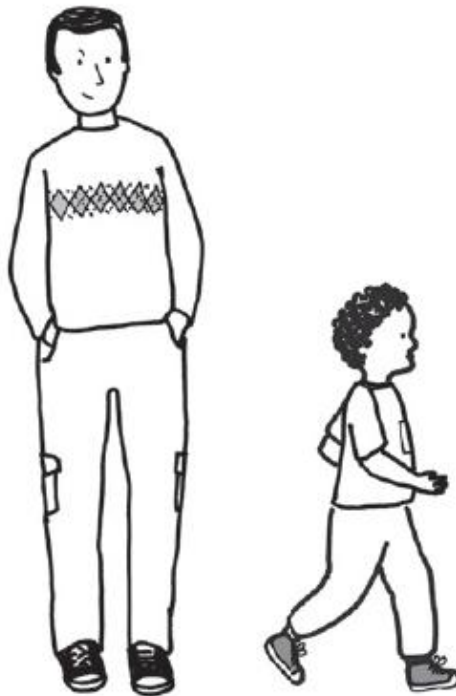
Jak radzić sobie z mową nienawiści?

- Pamiętaj, że nawoływanie do nienawiści wobec grup narodowościowych, rasowych czy wyznaniowych albo propagowanie zbrodniczych systemów jest karalne!
- Każdy taki atak możesz zgłosić na policję – pamiętaj, by zabezpieczyć dowody w postaci np. zrzutu ekranu.

Jak radzić sobie z mową nienawiści?

- Nienawiść nie jest powodem do śmiechu! Dlatego unikaj żartów, które w jakiś sposób umniejszają wartość określonej grupy społecznej (narodowości, osób homoseksualnych, kobiet/mężczyzn). Nawet jeśli jest to tylko dowcip, wciąż może on kogoś ranić i być przejawem przyzwolenia na mowę nienawiści!
- Wyzwiska nie są metodą rozwiązywania sporów! Unikaj obraźliwych określeń odwołujących się do jakiejś rasy, orientacji seksualnej czy płci. Pamiętaj, że za takie słowa możesz nawet być pociągnięty do odpowiedzialności!
- Kiedy widzisz, gdy ktoś inny postępuje w niewłaściwy sposób – reaguj! Zwróć mu uwagę, że to, co robi, nie jest fajne ani zabawne. Nie akceptuj czynów i słów, które noszą znamiona mowy nienawiści!

Jak radzić sobie z mową nienawiści?

Jak radzić sobie z mową nienawiści?

- W Polsce funkcjonuje telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – 116 111.

Od 1 stycznia 2018 roku

jest czynny

od 12:00 do 2:00 w nocy!

Dziękuję za uwagę!
